

שש א ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבקהילת "מקור חיים" יע"א
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

להצלחת דן בן חנה וזוג' עכב"ב - לכריאות שמירה עליונה והרמת קן המזל וכט"ס לעד אכ"ר

גליון מס' 373

ערש"ק פרשת 'קורח', כט' בסיון תשע"ג

זוומת הבגון!

סיפר הגה"צ הרב גלינסקי שליט"א בסיפורו הנפלא "והגדת", שלאחר מלחמת העולם בהיותו במחנה פליטים, פגש את האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל, שאיבד בשואה את כל משפחתו, אשתו הרבנית ואחד עשר ילדיו. האדמו"ר זצ"ל היה הרוח החיה במחנה שעודד וחייק את כולם! תחת אחד השיחים סיפר האדמו"ר שחותנו זקנו ה"ישמח משה" זצ"ל, אמר שהוא זוכר את עצמו בגילגול הקודם, בשיעבוד מצרים. וזכר את העבודה הקשה בחומר ובלבנים ואף את הנוגש שעינה אותו, ואם היה רואהו היום בין אלף גויים היה מכירו! אף את מכות מצרים, קריעת ים סוף ומתן תורה - זכר!!! ושאל אותו נכדו ה"יטב לב" זצ"ל, האם הוא זוכר את מחלוקתו של קורח והשיב בחיוב, שב ושאלו "לצד מי נטה?" וענה: "שהתאזר בכל כוחו ולא הצטרף לעדת קורח" מכיון שאין לנו מושג תפיסה והבנה עד כמה עז וסורף כוח הליצנות!

אחים יקרים, במה דברים אמורים, נמצאים אנו קרוב, קרוב יותר מתמיד לגאולה, אלפי שנות ציפייה והנה משיח בא. אך לא אחד כמו יצר הרע שיוצרו קראו רע, ישב בימים אלו בשקט ובמנוחה, הן יודע הוא - שסופו לשחיתה ואם כן, אין הוא מאבד "חלילה" את זמנו לבטלה, פועל הוא בדרכים שונות ומשונות להכניס קרירות כנגד גדולי ישראל במכשיריו השונים שפיתח הוא במיוחד לעת כזאת שהגאולה כה קרובה. בליצנות נוראה ולשון הרע, פוערים פיהם כנגד קדושי ישראל! וגדולי ישראל - עיני העדה, שצערינו - צערם, וכאבנו - כאבם, יוצאים חוצץ להגופו ולהלמו נגד המכשירים הלא טהורים, עבור מי - אם לא עבורינו האזרחים הפשוטים, הן להם גן עדן מובטח! ואנו אם לא נשעה לצעקתם ולא נמגר את המכשירים הטמאים מקירבנו, חלילה, חלילה מלחשוב מה יהיה באחריתנו! נדבק בגדולי ישראל שהם חומת המגן שלנו בכל עת - נדבק בה' יתברך, בתורתו ובמצוותיו, ונזכה לגאולה השלמה במהרה!

לרדוף אזור השלום!

בעיר מגוריו של רבי מנחם מנדל מקוסוב זצ"ל בעל "אהבת שלום" ראש השושלת לבית ויז'ניץ, דר יהודי אלים, אשר היה מפיל חיתתו על כולם. הלה העיז להציק גם לרבי מנחם מנדל, רדפו והצר לו מאוד. ברם יהודי נשאר יהודי, ובצר לו פנה אל רבי מנחם מנדל, כיתר יהודי הסביבה, לשאול ממנו עצה ותושיה. מקורבי הרבי בראותם את העריץ מגיע לבית הרבי, היו בטוחים כי הרבי יצוה להשליכו החוצה בבושת פנים. להפתעת כולם קיבלו הרבי בחום ובחביבות ופנה אליו באהבה ושאלו: ידידי היקר, מה מעיק על ליבך? הלה החל שופך בפני הרבי את מר ליבו כי כל עסקיו מתמוטטים בזה אחר זה, וכי מצבו בכי רע וקרוב מאוד לשפל המדרגה, ואינו יודע מה טומן בחובו יום המחר. משמשו של הרבי שהיה נוכח בחדר, היה משוכנע כי עתה ינצל הרבי שעת כושר זאת ויטיף מוסר לאותו אלים על התנהגותו המושחתת חסרת הרסן. אולם רבי מנחם מנדל לא נהג כן, נהפוך הוא. הוא החל לעודדו כי אסור ליהודי להצטער ולהתייאש לעולם, כי הקב"ה ישתבח שמו לעד עוזר לכולם ולבטח יעזור גם לך, הוא דיבר אל ליבו כאב רחמן דברי עידוד וברכו. אולם הלה לא הסתפק באיחולי הרבי, ופנה ישירות: בתי בגרה ואין לי פרוטה לנדוניה עבורה ואיני יכול להשיאה. חוצפתו של גבר אלים זה הקפיצה את משמשו של הרבי, הוא רצה להתפרץ ולצעוק לעברו: אינך מתבייש?! לא די שכה רדפת את הרבי, עוד הינך מעז לפנות אליו בסיפורים כאלו כאילו היה חבירך משכבר הימים, ואולי תרצה שהרבי יעניק לך את כל כסף הנדוניה? אולם מיראת הרבי לא הגיב המשמש בקודש, אבל בליבו פנימה היה נסער כולו. ברם, רבי מנחם מנדל פנה למבקש וברגש ושאלו: כמה מעות דרושות לך? הלה הופתע משאלת הרבי וחשב לרגע שנמצא בחלום, ונקב בסכום הגון של זהובים. בלא אומר ודברים, פתח הרבי את המגירה והחל מונה ליד האיש הנדהם את כל הסכום הנכבד שנקב, ומסרו למי שהיה שונאו משכבר הימים והיה רודפו שנים רבות. מצד השמש הדברים נשארו בסוד, כי אסור לו לגלות דברים מחדרו של הרבי. אולם אותו עריץ יצא מכליו, נרגש ונסער, עד שהחל מספר לאנשי קוסוב על גודל מידותיו של רבי מנחם מנדל שהעניק לרודפו סכום כה גדול. הדבר חרה ביותר לרבי יצחק, אחיו של רבי מנחם מנדל אשר בא ורטן לפניו: האם עד כדי כך צריך להיות וותרן ומוחל? בבית הרבי אין כמעט מאומה, החנוונים מסרבים לתת מצרכים בהקפה לרבנית בטענה כי החובות עברו את הגבול, ואילו לאדם שהציק כל כך לרבי ולכל אנשי קוסוב צריך לתת סכום כה גדול אם בכלל! הפטיר הרבי: כבר שמעתי טענה זאת, כבר קדמך מישהו בטענתך. ואף הוא לא העלה דבר, הפנתי לו עורף. הלה הוא היצר הרע בכבודו ובעצמו אשר נימק לי ביתר כישרון, וברוך השם לא שמעתיו... וכה היה אומר: "אני מעניק אהבה כה גדולה לשונאי, עד שנהפכים לאוהבי..." סיפור נפלא זה מתאים מאוד לפרשתנו, שכן רש"י הקדוש זיע"א מסביר ומפרש את הפסוק בפרשתנו: "וישלח משה לקרוא לדתן ואבירים", וזה לשון קודשו: "מכאן שאין מחזיקים במחלוקת, שהיה משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום", עכ"ל הטהורה. ואם משה רבינו אדון כל הנביאים טרח, יגע והשתדל לחזר אחר השלום ולמנוע פירוד לבבות על אף רוב כבודו, אנו על אחת כמה וכמה שצריכים להתאמץ ואפילו להבזות כדי להרבות באהבה ושלום, ונזכה על ידי זה לברכה וטובה ולגאולה השלימה.

זמני כניסת שבת ויציאת השבת

לרכנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	
20:57	20:28	19:23	ת"א
21:01	20:25	19:08	י-ם
21:02	20:30	19:16	חיפה
21:02	20:25	19:23	כ"ש

הפטרת השבוע: "השמים כסאי"

מטעמים לשבת

”ויקוז קורוז” (טו,א)

פירש רש”י: ”שלקח מקח רע לעצמו”. רואים אנו, כתב רבינו ”בן איש חי” זצ”ל, שמחלוקת קורח קרויה בשם ”סחורה”. ומדוע? כי כתוב: ”ובני קורח לא מתו”, ופירשו המפרשים שעדיין יש לו בנים ותלמידים הממשיכים דרכו לעורר מדנים להפיח מחלוקות, ולחרוץ לשון על גדולי ישראל ומנהיגיו. וכמו שכתב רש”י: ”פרשה זו יפה נדרשת”, תמיד יש מי שדורש אותה, מפתח אותה, ועושה על פי מטעמים... הרי שזוהי סחורה המבוקשת תמיד. אבל - מזהיר אותנו רש”י הקדוש - דעו לכם שזהו ”מקח רע”, סחורה הממיתה אסון על העוסקים בה!

(מעין השבוע)

”אמור אל אלעזר וירם את המזוזות והיו ציפוי לבזבז” (ז,ב)

רבינו האברנאל זצ”ל שאל, מדוע

אלעזר נצטווה לרקע את המחנות לציפוי המזבח, והלא אהרון גם הוא כהן? וענה, שהואיל וקורח ועדתו חלקו כנגד כהונתו של אהרון, אילו היה אהרון לוקח את המחנות ועושה מהן ציפוי למזבח, היה הדבר עלול להתפרש כאילו הוא מוסיף על קלונם של קורח ועדתו, ושמה במפתלם. לכן הצטווה בכך אלעזר בנו. כמה יש לנו ללמוד מכך, שגם אם זכינו בנצחון על יריבינו, שלא לפגוע בהם ושלא להכאיב להם חלילה! כמה נפלאים נתיבות התורה, שדרכיה דרכי נועם ונתיבותיה שלום!

(מעין השבוע)

”והנה פרזו מטה אהרון לבית לוי ויצא פרזו ויצץ ציץ ויגמול שקדים” (ז,כג)

כתב ב”מנחם ציון”: מדוע גמל מטה אהרון שקדים ולא פרי אחר? אלא שכאן נרמזת תוצאה של מחלוקת. כי בשקדים ישנם שני מינים, מרים בקטנותן ומתוקים

בגודלן, ולהיפך מתוקים בקטנותן ומרים בגודלן (חולין כה:). והוה ההבדל בין מחלוקת ושלוש. תגרות ומריבות, הנין בתחילתן מתוקות אבל סופן רע ומר מאוד, ולהיפך, השלוש בתחילה הוא מר שעליו להיות ותן וסלחן, אך בסופו הוא מתוק, וכמו שאמרו חכמינו (סוף עוקצין): ”לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום”.

(תורת הפרשה)

”זה יהיה לך מקודש הקודשים בין האש” (יז,ט)

פירש רבי חיים מאטיניא זצ”ל: זה יהיה לך סימן ואות. אם האדם כשלומד ומתפלל ומקיים מצוות הוא מתלהב באש דקדושה, תדע כי קדוש הוא. אבל אם עשייתו בעצלתיים ובקרירות, בלא דחילו ורחימו, עדיין לא הגיע לקדושה.

(מעין השבוע)

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

הפסח. בעודו דורש, נכנס אדם עז פנים וגבה לבב, ופתח פיו בזלזול בדורש כאחד הריקים, ולא נחה דעתו עד שהורידו מעל התיבה, ועמד לדרוש עליה במקומו. חלשה דעתו של רבי שלמה. באותו רגע התמוטטה התיקרה מעל הבימה, ועז רבי מרדכי בן עטיה זצ”ל, בעל חידושי ”מור דרור” על מסכתות הש”ס, שסיפר מאורע זה לדורות: ”היזהרו בגחלתם, שלא תיכונו!”

***

כשעזת קורח מרדה במשה רבינו וכפרה בשליחותו, מסר דינו לשמים וממרום הוכחה צדקתו. כך גם במעשה שלפנינו. הגאון הקדוש רבי ניסים ביתאן זצ”ל מגרברא היה יושב על התורה ועל העבודה, ולפרנסתו היה קונה צמר ונותן לערבי אחד לארוג ממנו טליתות. הערבי היה מביא לרב את האריגים והרב היה מוכרם ומתפרנס בדחקות, ובלבד שיוכל להמשיך ולעסוק בתורה הקדושה בקדושה ובטהרה. באו ואמרו לרב: ”דע לך, שהערבי מרמה אותך. הוא גונב ממך צמר, ומוכרו. אינו משתמש בכלול לאריגת הטליתות!”. אבל הרב מיאן להטות אוזן לדביה, והאמין לערבי שאינו מועל באימונו ואינו שולח יד. ברם, הרינונים לא פסקו. דורשי טובתו של הרב באו והעידו שהערבי מוכר מן הצמר והביאו שמות הקונים, מועדים ומחירים. ניכרים היו דברי אמת. קרא הרב לערבי, שהכחיש את הדברים מכל וכל, נשבע בכל הקדוש לו וזעק חמס על החשד בכשרים והטלת הרב. אמר לו הרב: ”אף אני לא האמנתי למוציאי הדיבה - וגם כעת איני מושכנע בדעתך. לפיכך, לא אחלל לסחור עימך”. נהרו פניו של הערבי... ”אבל”, הוסיף הרב ואמר, ”מכיון שנשבעת באלוקים, אף אני אמסור לפניו את דיני. אם אומנם מעלת בצמר ומכרת ממנו, ענישן כרשתך. ואם שקר ענו בך, לא יקר כלום. מן השמים יוכיחו הצדק עם מי”. לא עברו שלושה ימים, והערבי מת מיתה חטופה. נרעשו הכל, הקונים באו והודו שקנו סחורה גנובה, הוברר שהערבי מעל, ושם שמים התקדש בקרב יהודים ונוכרים כאחד!

(מעין השבוע)

בפרשתנו למדים אנו, כמה יש להיזהר בכבודם של הצדיקים מנהיגי הדור, ומה נחרץ עונשם של הקמים כנגדם. ויש לדעת, שאין הדברים אמורים רק במחלוקת גלויה. יש להיזהר ולהישמר מלפגוע בהם חלילה ומכל ביטוי מזלזל, כי הקדוש ברוך הוא תובע כבודם, ויש להיזהר בגחלתם! בוא וראה מה שמסופר בספר ”יששכר וזבולון”, על הגאון רבי אליהו מאני זצ”ל, שלמד בצוותא עם החכם רבי נסים עיני זצ”ל בבגדד (לפני עלותו לא”י). הם למדו בספר ”דברי שלום” של נכד הרש”ש זיע”א והתקשו בדבריו, לא הבינו כיצד הסביר את דברי סבו הגדול. אמר רבי אליהו מאני, שנראה לו שהרב ”דברי שלום” לא הבין את דברי סבו, רבינו שלום שרעבי זצ”ל. מיד, באותו רגע, נעשה אילם! צעק בקול מר, בלי יכולת להוציא מפיו מילה, ובכה בכי תמרורים. לאחר ארבע שעות ביכה בידו על ליבו ”חטאתי”, והתרפא. שאלוהו מה היה, וסיפר שהרש”ש הקדוש התגלה אליו ואמר לו: ”מה כוחך לדבר על נכדי שלא הבין את דברי - אתה הוא שלא הבנת אותם!”, עד שביקש מחילה, וסלח לו. ובהקדמת ספר ”זכרונות אליהו” הוסיף, שהרש”ש הודיעו שימות בחטאו זה, ולא יתכפר לו עליו! בכה רבי אליהו והעתיך, עד שהרש”ש הסכים למחול לו, אך ורק באם יקרא את שם בנו העתידי להיוולד לו בשמו. וכך היה, הרבנית ילדה בן, ושמו נקרא ”שלום”, על שמו של הרש”ש זיע”א! כמה יש להיזהר בכבוד הצדיקים!!!

***

”מאור הגולה, מו”ר, רבה של מרוויקוס עיר ואם בישראל, והוא רב על כל האפריקה, החכם ושלם הגאון המופלג כבוד מוהר”ר שלמה בן עמאר נ”ע” כך כתב עליו בספר ”משמרות כהונה”. מרן החיד”א זיע”א כינהו בשם ”הרב הגדול אב”ד דק”ק מכנאס”, והעיר שנוהגים כדבריו במערב הפנימי. בפרשתנו, בה נענשו הפוגעים בכבוד רבן של ישראל רעיא מהימנא משה רבינו עליו השלום, ונספר מעשה שהיה בהגאון רבי שלמה עמאר זצ”ל, כמסופר בספר ”מעשה צדיקים”. פעם היה העוני רב בעיר מכנאס, ורבי שלמה הלך לעיר פאס לחוג בה את חג הפסח. היה זה בשנת תפ”ח. בני פאס הוקירו את גדלותו ולא הביטו אל עיניו ובגדי דלותו, וכיבדוהו לשאת דרשה ברבים ביום טוב ראשון של חג

והייתם לי סגולה

סגולה לפתיחת הלב לומר בכל יום פסוקים אלו:

חלקי ה' אמרתי לשמור דבריך כלתה לתשועתך נפשי, לדברך יחלתי. מה אהבתי תורתך, כל היום היא שיחתי. הורני ה' דרך חוקיך ואצורנה עקב. שיר השירים אשר לשלמה. ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין. לריח שמניך טובים שמן תורק שמך, על כן עלמות אהבוך.

(סגולות ותפילות)

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרב' שליט"א

זיכרון הבנים

אמא! שימי לב!

סיפר רבי יצחק הוטנר זצ"ל בעל ה"פחד יצחק", שהיה מגדולי הדור, מענקי הרוח שבדורנו. שאחד מהדברים שהשפיעו עליו מאוד, ועשו עליו רושם עצום בילדותו, הייתה התנהגותה של אימו. הוא מספר שאביו היה אדם עני, הוא היה רוכל בפולין. כשהיה צעיר לימים אביו שלח לאימו חבילה, ובה שמלה יפה לכבוד יום טוב. האמא ראתה את השמלה, ומיד היא קראה לבנה ואמרה לו, תשמע יצחק, תראה איזה שמלה יפה אבא קנה לאמא אבל לא אלבש את השמלה עדיין, מה אתה לומד עכשיו? שאלה אותו, "בבא קמא" - השיב לה. מתי אתה עושה סיום? - בעוד כחודשיים בעזרת השם, ענה הבן. אם כך אמרה האם, הפעם הראשונה שאני אלבש את השמלה תהיה כשאתה תסיים בבא קמא, אתה תעשה לי כזו שמחה, שלכבודה אני אלבש את השמלה. זוהי מודעות! תמיד היה בין עיניה שהבן שלה יהיה גדול בתורה, ולכן היא חשבה מחשבות איך לקדם אותו, לרומם אותו ולעודד אותו. כמו שיש אימהות שדאגות הבריאות היא אצלן בראש, אצלה דאגת התורה הייתה בראש מעייניה, ולכן תמיד חשבה איך לנצל כל דבר בשביל לקדם אותו בתורה, לעשות לו חשק ללמוד יותר. הוא מספר שאהבת התורה של האמא עשתה עליו רושם חזק לאורך ימים ושנים, והוא תולה את הצלחתו בזכות האמא, כי דברים פשוטים שכאלו חוזרים להכרה. זו דוגמא אישית, מודעות לנושא מחד, ומאידיך מחשבה איך לנצל כל מה שרק אפשר, בכדי לקדם את הילד בעניינים הרוחניים. ומעשה באמא שבאה להתעניין אצל המשגיח בישיבה אודות בנה, וכשאמר לה שהוא "בינוני", התחילה לצעוק, בשביל מה נשאתי אותו תשעה חודשים תחת הלב שלי? בשביל מה הייתי צריכה לעבור חבלי לידה כל כך קשים? האם סבלתי כל כך בכדי שיהיה לי בן בינוני? שאל אותה המשגיח, האם אמרת את זה פעם לבנך? או שרק עכשיו את אומרת את זה, אם היית מרגישה ככה כל השנים, היית עושה משהו בכיוון הזה. אם כל כך היה אכפת לך, מדוע לא אמרת את זה לבנך במשך כל השנים? אם הוא היה רואה כמה שאיכפת לך שיגדל לבן תורה אמיתי, הוא היה מתאמץ יותר, כי היה רואה שלאמא איכפת, אבל את אף פעם לא דיברת איתו כך, ולכן הוא יצא "בינוני". אם הילד יודע שהצלחתו בלימוד וביראת שמים זה עצם החיים של ההורים שלו, הוא לא היה רוצה לאכזב אותם! זה כשלעצמו דבר שיכול לדרבן אותו. עד כמה יכולה לפעול האמא אצל הבן? זה דבר שלא ניתן לשער! האמא יכולה לבנות ויכולה להחריב. מדוע אם כן לא נשתדל "להרים" את הילד? לתת לו עידוד וחיוק? ההשקעה משתלמת ובעיקר בטוחה, ואשרי מי שתופסת את העניין בזמן... ואף פעם לא מאוחר.

שלום בית

המפתח לאהבה

בספר "שנים שהם אחד" האריך לבאר שהתורה מלמדת אותנו שהאיש והאישה נבראו בתחילה כישות אחת, בתוך גוף אחד (בראשית רבה טא, א), ולאחר מכן הפך אותם הקדוש ברוך הוא לשני גופים נפרדים. כאמור, נבראו האיש ואשתו כיחידה אחת, כישות אחת, ואחדות זו היא המצב בטבעי שלהם. האהבה המתהווה ביניהם, מסגרת קשר הנישואין היא תוצאה של אותה נטייה טבעית המצויה בשניהם - לשוב ולהתאחד (עיי' בראשית ב', כ"ד). כאשר האהבה שבין איש לאשתו גדלה ומעמיקה, הם הופכים לאחד. סיפור על הצדיק הירושלמי, רבי אריה לוי' זצ"ל, ממחיש לנו זאת. פעם הלך רבי אריה לוי' עם אשתו לרופא ואמר לו: "הרגל של אשתי כואבת לנו". למרות שהרגל היתה שלה, היה הכאב משותף לשניהם. כאשר אנו חשים שהרגל של בן זוגנו כואבת לנו כאילו היתה זאת הרגל שלנו, זה סימן שאין בינינו מחסומים בלתי עבירים. במסכת סנהדרין דף ז' ע"א מובא: "כשאהבתנו היתה עוה, על רוחב הסיף שכבנו". האהבה מחלישה אפילו את עוצמת הכאב הנגרמת על ידי הלהב החד, והופכת אותו לכאב נסבל. אולם, כאשר אין האהבה שורה בין בני הזוג, אפילו העולם כולו אינו רחב דיו להכיל אותם. התורה מלמדת אותנו כיצד מתהווה האהבה. פרשת "חיי שרה" עוסקת בזיווגו של יצחק אבינו, וכך כתוב בה: "ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה..." (בראשית כד, סז). התורה אינה אומרת שהוא אהב אותה ולכן נשא אותה לאישה. כמה שונה תיאור זה של ההפתחות האהבה מן הגישה הרווחת ברחוב. שם, הנישואין מהווים, לכאורה, את שיאה (פעמים רבות נכון יותר יהיה לומר: את תחילת סופה) של האהבה בין בני הזוג. לפי השקפת התורה מופיעה האהבה רק לאחר הנישואין. מכיון שאהבה אמיתית צומחת מתוך מסגרת המאפשרת נתינה ללא גבול, מתוך מסגרת של מחוייבות ונאמנות הקיימת בקשר הנישואין. הנתינה מקרבת אותנו לאדם שלו אנו נותנות. כאשר אנו מתקרבות אליו, אנו מכירות אותו טוב יותר ומתודעות למעלותיו ולמידותיו הטובות, ואז מתעורר בנו הרצון להעניק לו עוד ועוד וגם אהבתנו אליו גדלה. אהבה היא פועל יוצא של היכרות מעמיקה ולא של מפגש מקרי עם אדם "הכובש את ליבנו", כפי שמקובל לחשוב ברחוב. כיצד ניצור קשר אהבה עמוק בינינו לבין הבעל? על ידי זה שנעניק לו מעצמנו ונעשה עבורו כל שביכולתנו, על ידי זה שנכיר את כל חלקי אישיותו ונתקרב אליו ככל האפשר. ברמה היום יומית הפשוטה ביותר - נשתדל להכין את האוכל שאותו הוא אוהב, נבקר במקומות בהם הוא נהנה לבקר, ונזמין את האורחים האהובים עליו. נעשה את הדברים שהוא אוהב שנעשה, ונשתדל לרצות אותו ככל יכולתנו. אין כל ספק בכך שקל לנו לדבר על אהבה באופן תיאורטי. אך כאשר מגיע שלב הביצוע, קשה לנו למדי לתפוש אם בדיוק הבעל אוהב ורוצה, ועוד יותר קשה לבצע את הדברים. ובנוסף לכל, אל לנו לשכוח שהבעל צריך לחוש שבתוך ביתו מכבדים, מעריכים ומעריצים אותו. וכאותו מעשה באחד שדילג במדרגות ונכנס הביתה בסערה. הוא היה מוכרח לשותף את אשתו בחדשות. אך היא היתה שקועה לחלוטין בקטע המרתק ביותר של ספר המתח אותו קראה. היא אומנם הצליחה לשלוח לעברו של יוסי מספר המהומים "מה? כן? אהה...", אך ברור היה שהיא איננה מקשיבה באמת. אפילו אם ניקח בחשבון שספר המתח שלה מותח באמת, אין כל ספק שכל אחד היה נפגע מן האדישות המופגנת שלה. ומעשים כאלו אנו עוברים לרוב. רק אם היינו חושבים, בודאי שהתנהגותנו היתה אחרת וזוכים היינו לשלום ולשלחה, לטוב לנו כל הימים. נשתדל, נתאמץ ונכבד לראות את הטוב.

אמרי שפר

- * **הרה"ק רבי יוזל מנברדוק אומר:** חזמה האדם לתרגול כפישתן, המוכרח להשאיר רגל אחת לעמוד עליה - כדי להוציא את רגלו השנייה, כך האדם: שובר מידה אחת - ומניח אחרת להשען עליה.
- * **הרה"ק רבי מנחם מנדל מויטבסק אומר:** איני יודע כמה אני טוב מן התולעת: איני יודע אפילו אם טוב אני כמוה. צאו וראו: היא עושה רצון בוראה ואינה משחיתה כלום.
- * **הרה"ק רבי יהודה אריה ליב מגור אומר:** מי יתנו כציפור שאין לה עולם הזה, ואין היא נושאת נפשה לעולם הבא.
- * **הרה"ק רבי נחמן מברסלב אומר:** פעמים שחרעון חולף במוח - במעוף הציפור. צריך שיהיה מוח ושכל לצוד את הציפור. (פתגמים נבחרים)

ועל כן יאמרו המושלים-משל ונמשל

מיד, כי אלה הם אותם השטרות ממש שנתן לו בהלוואה, אף מונחים היו זה על גבי זה באותו סדר. נתקע העשיר כעס גדול: "הכיצד לקחת ממני סכום גדול כזה באמתלא, שאתה זקוק לו כדי לעשות בו סחורה, ולבסוף מונח היה אצלך כאבן שאין לה הופכין ולא השתמשת בו כלל? הרי יכולתי לסייע בו ידיהם של עשרה נצרכים! היאך מלאך ליבך לעשות נבלה כזאת?"

והנמשל הן מובן מאליו, הוא יתברך נפח בקירבנו נשמת חיים - סגולה יקרה שאין ערוך לה, שהודות לה אנו יכולים לעשות "עסק" בעולם הזה, ללמוד תורה ולקיים מצוותיה. ואילו אנו, ברוב סיכלותינו, מניחים סגולה זו בקרן זוית ואיננו משתמשים בה כלל. מה נעשה, איפוא, בבוא הזמן כאשר נדרש להחזיר האוצר לבעל הפיקדון, והוא יראה שחפץ יקר זה שניתן לנו, לא הפקנו ממנו כל תועלת? מה תשובה נשיב לבעל הפקדון בבוא יום הפרעון?

(משלי ה"חפץ חיים")

עשיר אחד מהלך היה ברחובה של עיר, ופגש בפלוני עני ממכריו. אמר לו הלה: "במטותא ממך, עשה עמדי חסד והלוה לי אלף רובלים!". אומר לו העשיר: "הא כיצד אעמוד ואתן לך כסף רב כל כך? היתכן לתת לך הכל ולעניי אחרים לא כלום? הן במקום לתת לך את כל האלף, יכול אני לתת הלוואות של מאה-מאה לעשרה אנשים ולסייע ידי כולם!". פותח העני ושופל לפניו מרי שיחו: "כבודו הלא מכיר בי ויודע, שלפנים גם אני עשיר הייתי, אלא שידדתי מנכסי, ועתה נצרך אני לעזרת אחרים. אם כבודו נותן לי הלוואה זו שביקשתי, הרי הוא מעמידני ממש על רגלי, ואפשר ואוכל לחזור למעמדי שהיה לי לפנים, שכן עסק הגון נזדמן לי, ולכך זקוק אני לכסף זה". אי הכי שאני, חשב בליבו העשיר, אם אפשר בהלוואה זו להעמידו על רגליו, כדאי הוא וראוי שאתן לו את הסכום המבוקש. ברם, אותו עני לקח את הכסף ולא עשה בו כלום, צררו בצרור והטמינו במגירת השולחן, ונשאר קבצן כשהיה. משהגיע מועד הפרעון, הוציא העני את צרור הכסף והחזירו לעשיר כמות שהוא. נתן העשיר עיניו בשטרות, והבחין

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ העושה אוהל קבוע חייב משום בונה, לפיכך אין עושים אוהל עראי לכתחילה, ולא סותרים אוהל עראי, גזירה שמא יעשה או יסתור אוהל קבוע.
- ✓ אסור לעשות אוהל בשבת אפילו הוא עראי, אבל להוסיף על אוהל עראי מותר, ולכן אם היתה מחצלת פרוסה טפה, מותר לפרוס שאר המחצלת בשבת, וטפח שאמרו חוץ מן הכריכה דהיינו, שאם הייתה מחצלת פרוסה לשם גג וכרכה מערב שבת, צריך שישאר טפח פרוס כדי שיהיה מותר לפרוס הכל, ואין רוחב העיגול של הכריכה עולה בשיעור טפח.
- ✓ עצים הסדורים מערב שבת ויש ברוחבם טפח, מותר לפרוס עליהם סדין או מחצלת בשבת שנחשב כתוספת על אוהל עראי, וכן אם אין ברוחב העצים טפח אלא שהם סמוכים זה לזה, שאין בין אחת לאחת שלושה טפחים, מותר לפרוס עליהם סדין.
- ✓ אסור לפרוס רשת או כילה על גבי עגלת ילדים, או על גבי מיטה, או על גבי לול של תינוק כדי להגן בפני השמש או בפני הזבובים, אבל אם פרס את הכילה מבעוד יום לרוחב של טפח אחד (מלבד הגליל) מותר לפרוסה לגמרי, ובשעה שישירנה ישאיר את הטפח שהיה פרוס מבעוד יום ולא יסירו.
- ✓ מותר לפתוח בשבת גגון של עגלת ילדים, אם היה מחובר לעגלה מבעוד יום (אבל אם חיבר את הגגון אל העגלה בשבת אפילו בדרך המותרת כגון על ידי צירים, לא יפתחנה בשבת), וכיון שכבר קיים אוהל, לכן מותר גם לפרוס רשת או כילה על גבי העגלה כולה, ויתחיל לפרוסה מצד הגגון.
- ✓ מותר לפתוח כיסא נוח, מיטה ושולחן מתקפלים, וכן לול של תינוקות, כיון שרגילים בכך, וכן מותר לקפלם. אבל אסור לחבר גגון להגנה בפני השמש, אלא אם כן היה הגגון מחובר לכיסא הנוח מבעוד יום, שאז מותר לפותחו ולסוגרו.
- ✓ יש אומרים שמגירה שנשמטה כולה ממקומה ויש בעומקה חלל טפה, אסור להחזירה למקומה, כיון שעושה אוהל. ובעיה זאת ישנה גם בשולחנות עם מגירות שיש בחללן טפה. וכן בארגז המים של המקרר שיש בחללו טפה, ולכן לדעת האוסרים יש ליהרר שלא להוציאו לגמרי לחוץ, אלא ידלה המים מתוכו באמצעות כלי. ומכל מקום הנוהגים להקל בכל זה, יש להם על מה שיסמוכו.
- ✓ מותר בשבת לכסות כל כלי כביסוי המיוחד לו או בכל דבר המיוחד לכיסוי, אפילו אם נוצר חלל טפח בין הכיסוי לאוכל שבכלי. וכלים קטנים כגון קדרות ושאר כלי סעודה מותר לכסותם גם במגבת וצלחת שאינם מיוחדים לכסות בהם, אבל כלי גדול כגון חבית גדולה, אסור לכסותו כולו במגבת וכיוצא בזה שאינם מיוחדים לכסות בהן, אם נוצר חלל בשיעור טפח בין הכיסוי למה שבתוך החבית, אלא יניח קצת ממנו מגולה.

(השבת והלכותיה)